

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

333.32

Hely

Idő

1916

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím: *Vissza csinálják a házbérendeleletet*

Forrás:

Pesti Napló

Bp

(Hely)

1916. m. 20.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Visszacsinálják a házbérendeleletet

A tiszti főügyész előterjesztése

Megirtuk, hogy három háztulajdonos város- atya kezdeményezésére úgy határozott a pénzügyi bizottság huszas albizottsága, hogy revízió alá veszi a házbérendeleletet és a felmondást megtiltó kormányrendeletet, amelyet oly nagy lelkesedéssel fogadott öt héttel ezelőtt a főváros népe. A főváros tiszti főügyésze ráért az a kellemetlen feladat, hogy a háztulajdonosok szempontjait honoráló előterjesztést elkészítse. Szabó Imre tiszti főügyész elkészült munkájával és azt a tanács útján a közgyűlés elé terjeszti.

Az előterjesztés ismerteti a háborus lakásügy történeti fejlődését, a moratórium-rendeletet és a mai jogállapotot. Külön fejezetben foglalja össze azokat a terheket, amelyeket a szegény háztulajdonosok viselni tartoznak. A fővárosi statisztikai hivatal összeállítása szerint a hadbavonult budapesti bérlők eddigi házbérendelethez 8—9 millióra tehető. Maguk a háztulajdonosok 20 millió koronára teszik a felgyülemlett bérkövetelést. A háborúból visszatérő bérlőt nagy összegű, 3—4 évről elmaradt bértartozás fogja terhelni s ez a teher különösen a munkásosztályból származó és a napidíjas bérlőre nézve lesz súlyos, mert a törvény szerint házbér fejében a napi 2 korona 50 fillért meghaladó napidíj és munkabér lefoglalható.

A hadbavonultak lakbérhátralékait csak az állam rendezheti. A hátralékok oka a háború, a háború költségeit az állam viseli és az állam, amely mindenütt, ahol a háború érdekében valamit elvett, igénybevevett, térítést is adott, — nem

tehet kivételt a bérkövetelésekre nézve sem. *Fizesse ki az állam ezeket a hátralékokat*, de csakis abban az esetben, ha a hadbavonult bérlő anyagi helyzete ezt kívánja. Annak a megállapítását, hogy a hadbavonult bérlő fizetőképese-e, egyeztető bizottságokra kell bízni. A bizottság csak fakultatíve nyulna bele a bérlő és háztulajdonos közti jogviszonyba, nem pedig kötelezőleg. Az állam részéről való megtérítés történhetik készpénzzel, állami kötvényekkel, az adóba való betudással. Az egyeztető bizottság felerészben az állam küldöttjeiből, felerészben a közgyűlés választott képviselőiből állana. A főváros területén minden kerületben volna egy ilyen bizottság. A bizottság előtti eljárás költségmentes.

Az előterjesztés legfontosabb része az, amely a novemberi kormányrendelet hiányait sorolja fel és arra a konklúzióra jut, hogy a rendelelet meg kell változtatni. Erre vonatkozólag a tiszti főügyész javaslatai a következők:

1. A kormányrendeletet pótolni kellene olyan intézkedéssel, hogy a házbér felemelhető olyan aránylagos összeggel, amely a házfentartás emelkedett költségeinek, a vízfogyasztás megnagyobbodott kiadásainak, az ingatlan terhelő újabb közterheknek és általában a házra fordított szükséges és hasznos kiadásoknak megfelel. Ennek mérvét a bérbeadó kérelmére az egyeztető bizottság állapítaná meg.

2. A felmondást tiltó rendelkezés törölnendő. Ezt a tanács maga sem kérte annakidején és felesleges, mert ha a bérbeadó a lakbért nem emelheti fel és az új bérlőtől nem kérhet magasabb bérösszeget, akkor amúgy sem érdeke a felmondás. A felmondás eltöltése kiszolgáltatja a bérbeadót a rosszhi szemű bérlőnek, aki szabadon rongálhatja a lakást, zaklathatja a háziurat. A felmondás eltöltése sok visszaélésre és káros helyzetre vezetett. Így például maga a főváros jutott abba a helyzetbe,

hogy hivatali célokra szükséges helyiségeit a felmondás eltöltése folytán ily célokra nem fordíthatta és kénytelen drága áron bérelni erre a célra helyiségeket. A bérbeadó saját vagy családtagjai céljaira nem veheti használatba a tulajdonát képező ház egyes helyiségeit, sőt példa van arra is, hogy az ingatlantulajdonos, aki a saját házába akar beköltözni, arra képtelen és kénytelen idegen helyen bérelni lakást.

A tiszti főügyész előterjesztésének ez a rövid kivonata azt mutatja, hogy a városházán győzött a háziurak terrorja. Az ellen senkinek sem lehet kifogása, hogy az állam kártalanítsa a háztulajdonosokat a hadbavonultak hátralékos lakbéréiért. De a legnagyobb mértékben helyteleníteni kell, hogy a főváros most éppen az ellenkezőjét kívánja annak, amit novemberben helyesnek és szükségesnek tartott. Az előterjesztés szerint a háziurnak jogában áll majd felmondani és az egyeztető bizottság hozzájárulásával emelheti a házbért, vagyis éppen az a két vívmánya dől meg a kormányrendeletnek, amelyek miatt a egész rendelelet kiadták. A házbéruzsora ellen csakis ezzel a két paragrafussal védekezhetett eddig a pesti partáj és az a látszólagos koncesszió, hogy az emelés az egyeztető bizottság belátásától függ, nem jelent semmit akkor, amikor a bizottság tagjai a tervezet szerint részben ridegfináncok, kincstári emberek, részben pedig annak a közgyűlésnek tagjai, amely — hajlandó ezt az előterjesztést elfogadni. A közgyűlésről, a virilista háziurakról minden rosszat hajlandók vagyunk feltételezni, de nem hisszük, hogy akár Balogh Jenő igazságügyminiszter, akár Vázsonyi Vilmos hozzájárulnak ehhez a reakcióhoz és megengedik, hogy a novemberi radikális, igazságos, emberséges rendelelet, amely az ő szülöttjük, szegény pici féreg legyen, amely nem tudott megnőni s amelyet eltanosnak a háziurak.